

UCHWAŁA NR XXXIII/182/18
RADY GMINY KRASNOSIELC
z dnia 30 stycznia 2018 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krasnosielc w 2018"

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2875), art 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j Dz.U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 224 z późn.zm.), uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krasnosielc w 2018" zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewa Grabowska

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/182/18
Rady Gminy Krasnosielec
z dnia 30 stycznia 2018 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH oraz

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

w gminie KRASNOSIELC w 2018 roku

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przygotowany został w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 04.08.2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 /Dz.U. z 2016 r. poz. 1492/. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art.4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz. U. z 2016 r. poz. 487/ oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2016 poz. 224/. Program stanowi integralną część Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Krasnosielc na lata 2014 – 2022/.

Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań podejmowanych przez gminę w latach ubiegłych zmierzających do ograniczenia spożycia substancji uzależniających, do zapobiegania i usuwania negatywnych następstw, minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania tych substancji. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia dotyczące zapobiegania przemocy w rodzinie oraz prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej.

Umieszczenie zadań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do realizacji większości z nich można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Program został opracowany przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, konsultacji społecznych oraz innych podmiotów działających w wyżej wymienionych obszarach. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Szczególne znaczenie ma pomoc społeczna, placówki oświatowe, służba zdrowia, instytucje strzegące porządek publiczny i przestrzeganie prawa, Kościół oraz organizacje pozarządowe, których doświadczenia stanowią nieodłączną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.

Współpracę z podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań oraz ich korelację powierza się koordynatorowi profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRASNOSIELC

Alkoholizm, narkomania, a często towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami, które stanowią poważne zagrożenie w życiu społecznym naszego kraju. Informacji na temat ich skali i charakteru na terenie gminy Krasnosielc dostarczyły badania prowadzone wśród młodzieży szkolnej, a także dane instytucji prowadzących działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania celów i zadań Programu na 2018 rok.

Diagnoza sytuacyjna powstała w oparciu o dane pozyskane od następujących podmiotów:

- Ośrodka Pomocy Społecznej
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespołu Interdyscyplinarnego
- Posterunku Policji
- Referatów Urzędu Gminy
- Poradni Rodzinnej w Makowie Maz. – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Za najważniejsze problemy mieszkańcy gminy Krasnosielc uznali: bezrobocie, alkoholizm, przemoc i agresję, zaś w środowisku szkolnym – przemoc rówieśniczą, uzależnienie od komputera i Internetu.

Struktura demograficzna Gminy:

Ludność gminy według stanu na 31.12.2017 r. wynosiła ogółem: **6 558** mieszkańców, w tym:

- kobiety **3 291**
- mężczyźni **3 267**
- w wieku przedprodukcyjnym: 0 - 17 lat ogółem: **1 308** w tym:
 - kobiety **640**
 - mężczyźni **668**
- stan ludności w wieku produkcyjnym - ogółem: **4 107** w tym:
 - kobiety w wieku produkcyjnym /18 - 60 l./ - **1 900**
 - mężczyźni w wieku produkcyjnym /18 - 65 l./ - **2 207**
- stan ludności w wieku poprodukcyjnym - ogółem: **1 143** w tym:
 - kobiety w wieku poprodukcyjnym /powyżej 60 l./ **751**
 - mężczyźni w wieku poprodukcyjnym /powyżej 65 l./ **392**

Źródło: Urząd Gminy w Krasnosielcu

Stan bezrobocia w gminie:

Z danych zebranych do diagnozy środowiska lokalnego wynika, że problemem w gminie jest wysoki procent bezrobocia. Według stanu na dzień 31.12.2017 r. liczba zarejestrowanych z terenu naszej gminy wynosiła:

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
bezrobotni zarejestrowani ogółem:	729	677	596	541	516
w tym kobiety	322	298	261	249	231
z prawem do zasiłku	93	71	66	52	53
w tym kobiety	38	27	22	21	20
bezrobotni do 25 roku życia	188	156	146	122	119
długotrwale bezrobotni	511	496	419	387	356
bezrobotni powyżej 50 roku życia	131	120	106	110	100

Źródło: Urząd Pracy Maków Maz.

Z przedłożonych danych wynika, że stopniowo zmniejsza się ilość osób bezrobotnych, lecz nadal znaczna część mieszkańców gminy nie ma stałego zatrudnienia i źródła do utrzymania rodziny. Taki stan wpływa na obniżenie stopy życiowej rodzin. Bezrobocie niesie szereg negatywnych skutków rozszerzających się na różne płaszczyzny życia. Konsekwencją tego jest niskie poczucie własnej wartości, bezradność i brak motywacji do kolejnych poszukiwań na rynku pracy. Negatywne konsekwencje bezrobocia wpływają również na sferę emocji i przyczyniają się do częstszego sięgania po środki odurzające, co z kolei prowadzi do nadużywania, a w konsekwencji do uzależnienia.

Wg stanu na 31.12.2017 r. stopa bezrobocia w gminie Krasnosielc wynosiła 12,5 % , w porównaniu do 2016 r. stan bezrobocia zmniejszył się o 0,6 % /obliczenia własne/.

Wg danych Urzędu Pracy w Makowie Maz. - stan na 30.06.2017 r. stopa bezrobocia w kraju wynosiła 11,6 %, w województwie mazowieckim 12,4%, w powiecie makowskim 18,7%.

W minionym roku Powiatowy Urząd Pracy podejmował działania zmierzające do zmniejszenia bezrobocia. Z pozyskanych środków finansowych wspierano pracodawców i bezrobotnych. Najpopularniejszą formą aktywizacji zawodowej były staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społeczne – użyteczne, dofinansowanie do podjęcia własnej działalności gospodarczej, refundowania kosztów zatrudnienia osób do 30 roku życia lub szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Działania te zostały poddane krytyce na Radzie Powiatu, ze wskazaniem, że młodzi stażyści przechodzą ze stażu na staż, a nie starają się o stałą pracę, przez co uczą się pobierania pieniędzy z budżetu, a nie szukają stałej pracy. Osoby prowadzące działalność gospodarczą, wskazują, że praca jest, ale nie ma chętnych do jej podejmowania. Wielu twierdzi, że zasiłki 500+ zaspokajają część potrzeb finansowych rodzin i nie motywują do poszukiwania innych źródeł utrzymania. Zdecydowana większość respondentów pozytywnie ocenia wpływ programu 500+ na poprawę warunków życiowych rodzin i zapobiegania ubóstwu. Problem zmniejszania bezrobocia oraz pomocy rodzinom nadal stanowić będzie ważne zadanie do rozwiązania i poprawy stanu życia mieszkańców gminy.

Rozmiary problemów alkoholowych w gminie Krasnosielc:

Według szacunkowych danych wyliczanych wskaźnikami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Krasnosielc ponad 100 mieszkańców jest zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, około 370 osób pije szkodliwie i ryzykownie. Niepokojącym jest również fakt, że ponad 200 dzieci wychowuje się w rodzinach alkoholików, a 280 osób to ofiary przemocy domowej. Z obliczeń wynika, że co 7 mieszkańiec naszej gminy uwikłany jest w jakiś sposób – osobiście lub jako członek rodziny w problem alkoholowy.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, do występowania problemów wychowawczych i zdrowotnych. To również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc domowa, ubóstwo i bezrobocie. Zdiagnozowanie w gminie rodzin zmagających się z problemem alkoholizmu i przemocy domowej wymaga zintensyfikowania działalności profilaktycznej, wsparcia i zwiększenia działań motywujących do leczenia.

W bieżącym roku kontynuować będziemy prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień od środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rynek napojów alkoholowych w gminie:

Na terenie gminy sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w sklepach oraz punktach gastronomicznych.

Według stanu na 31.12.2017 r. rynek alkoholowy w gminie przedstawia się następująco:

- 18 punktów prowadziło sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu oraz piwa, w tym 3 do spożycia w miejscu sprzedaży
- 14 punktów prowadziło sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% oprócz piwa, w tym 2 do spożycia w miejscu sprzedaży
- 14 punktów prowadziło sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu, w tym 1 do spożycia w miejscu sprzedaży.

Liczba osób przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% wynosi 468 mieszkańców, natomiast łącznie na napoje wysokoprocentowe 234 mieszkańców na jeden punkt sprzedaży. W gminie stwierdza się dużą dostępność do zakupu napojów alkoholowych oraz ich wysokie spożycie. Poziom spożycia alkoholu odzwierciedla wartość

sprzedanych napojów alkoholowych. Według przedłożonych oświadczeń wartość sprzedanego alkoholu na dzień 31.12.2016 r. wynosiła:

Wartość sprzedanych napojów alkoholowych w zł

Napoje alkoholowe	2014 r.	2015 r.	2016 r.
do 4,5 % alkoholu oraz piwo	1 417 704,70	1 361 553,90	1 358 794,00
powyżej 4,5% do 18% alkoholu	151 11,29	155 876,68	159 838,00
powyżej 18% zawartości alkoholu	1 281 844,50	1 191 996,40	1 158 233,23
Ogółem zł:	2 850 660,49	2 709 426,98	2 676 865,23
średnio na osobę – zł:	425,53	408,47	405,09

Źródło: Urząd Gminy w Krasnosielcu

Dane dotyczące wartości sprzedanych napojów alkoholowych w 2017 r. będą dostępne od 01.02.2018 r. po złożeniu oświadczeń przez sprzedawców.

Dane wskazują na wysoką wartość sprzedaży napojów alkoholowych, szczególnie piwa, które w społeczności lokalnej często jest uważane za mało szkodliwy napój alkoholowy. Przedłożone dane są odzwierciedleniem wydawanych wysokich kwot na zakup alkoholu, co z kolei wpływa na większe ubóstwo rodzin, nadużywanie i uzależnienie od alkoholu.

Dane wskazują na strukturę picia napojów alkoholowych. Wyniki badań prowadzonych wśród młodzieży szkolnej wskazują, że młodzież coraz częściej sięga po piwo.

Sprzyjają temu dyskoteki oraz imprezy środowiskowe i integracyjne. Na imprezach pozaszkolnych, a szczególnie na dyskotekach młodzież przyznaje, że sięga po napoje alkoholowe lub inne substancje psychoaktywne. Bezalkoholowe to spotkania trzeźwościowe lub imprezy organizowane w szkołach, gdzie rodzice wspólnie z dziećmi spotykają się z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka, na piknikach i wycieczkach.

W celu zapobiegania sprzedaży alkoholu nieletnim oraz ograniczania spożycia napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież prowadzono akcje informacyjno - edukacyjne oraz kontrole punktów sprzedaży.

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczące kierowania osób nadużywających alkohol na obowiązkowe leczenie odwykowe przedstawia poniższa tabela.

Liczba wniosków o obowiązkowe leczenie odwykowe uzależnienia od alkoholu:

	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkohol :w tym	13	17	16	16	13
Liczba wniosków skierowanych do sądu	8	3	10	9	5
Liczba skierowań na badanie biegłego	0	0	0	0	5

Źródło: GKRPA w Krasnosielcu

Nadużywanie alkoholu ma wpływ na zachowania patologiczne, na dezintegrację życia rodzinnego, wywołuje zachowania agresywne, jest powodem przemocy w rodzinie. Ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej kobiety i dzieci. W Programie zwracamy uwagę na niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia i pozostawiania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnianych od alkoholu.

Zadania Programu realizowano w znacznej części w oparciu o pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. Pracownicy OPS posiadają uprawnienia do przeprowadzania wywiadów środowiskowych, odwiedzania podopiecznych w domu oraz dokładnego rozpoznania ich sytuacji życiowej, co z kolei ułatwia niesienie pomocy oraz zapobieganie patologii społecznej. Bezpośredni kontakt pracowników socjalnych z członkami tych rodzin umożliwił pełnienie funkcji doradczej i opiekuńczej, udzielania pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać.

Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej :

	2016 r.	2017 r.
Liczba rodzin, które korzystały z pomocy materialnej OPS	332	327
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy materialnej OPS	1 146	1 005
Liczba rodzin z problemem alkoholowym, które korzystały z pomocy materialnej OPS	3	2
Liczba rodzin objętych wsparciem OPS z powodu przemocy i agresji	20	7
Liczba rodzin objętych Programem 500+	630	632
Liczba rodzin otoczonych wsparciem asystenta rodzinnego	8	9

W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk wpływających na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. W 2018 r. nasze działania będą koncentrowały się wokół zapobiegania przemocy w rodzinie oraz wsparcia rodzin dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Na terenie gminy nie ma rodzin wymagających wsparcia z powodu narkomanii.

W rodzinach zagrożonych alkoholizmem oraz przemocą interweniowała policja. Alkoholizm jest ściśle powiązany z występowaniem przestępczości, wypadkami przy pracy oraz wypadkami drogowymi. Posterunek Policji w Krasnosielcu współpracuje z instytucjami działającymi na terenie gminy, angażując się w działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

W 2017 r. w realizacji zadań Programu uczestniczył Zespół Interdyscyplinarny, który podejmował następujące działania:

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba 2016 r.	Liczba 2017 r.
1.	Suma wszystkich prowadzonych procedur	20	13
2.	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	14	9
3.	Liczba szkoleń Zespołu	2	2
4.	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę:		
	Ogółem:	15	7
	w tym:		
	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	0	0
	Policja	15	7
	Oświata	0	0
	Ochrona Zdrowia	0	0
	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0
5.	Liczba powołanych grup roboczych	14	7
6.	Liczba prowadzonych procedur z 2016 r.	5	0
7.	Liczba spotkań grup roboczych	51	7
8.	Liczba zakończonych procedur z 2016 r. w 2017 r.	5	0
9.	Liczba zakończonych procedur z 2017 r.	9	6
10.	Osoby, którym zapewniono schronienie w ośrodku wsparcia	0	0
11.	Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0	0
12.	Liczba eksmisji z lokalu w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	0	0

W każdej ze spraw uczestniczył pracownik socjalny, specjalista pracy socjalnej i dzielnicowy; ponadto:

- przedstawiciel GKRPA – powołany do 7 grup roboczych
- przedstawiciel oświaty – powołany do 2 grup roboczych
- przedstawiciel sądu – powołany do 2 grup roboczych
- przedstawiciel ochrony zdrowia – powołany do 7 grup roboczych

Diagnoza środowiska szkolnego.

Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii oraz Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opublikowały wyniki raportu z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2015 r. /ESPAD/ na temat „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”. Badaniami ESPAD w 2015 r. objęto uczniów klas III w gimnazjach /15 – 16 lat/ oraz klas II szkół ponadgimnazjalnych /17 – 18 lat/.

Z badań wynika, że chociaż raz w ciągu całego życia piło alkohol 83,8 % gimnazjalistów i 95,8% uczniów klas starszych. Picie napojów alkoholowych jest tak rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 48,6% gimnazjalistów i 82,3 % uczniów szkół średnich.

Po marihuanę sięgało 25 % gimnazjalistów i 43% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Dopalać próbowało 10,3% gimnazjalistów oraz 12,6% klas starszych.

Na terenie Gminy Krasnosielc funkcjonowały: Zespół Szkół /szkoła podstawowa i gimnazjum/, 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, Zespół Szkół /Liceum Ogólnokształcące i Technikum Agrobiznesu/ oraz 1 przedszkole. Wszystkie szkoły realizowały szkolne programy profilaktyczne, spójne z programami wychowawczymi, wykorzystując różnorodne formy oddziaływań dostosowane do potrzeb szkoły i uczniów.

Diagnoza środowisk szkolnych dotycząca sięgania przez dzieci i młodzież szkolną po środki psychoaktywne opiera się na badaniach ankietowych przeprowadzonych w 2015 roku, w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz ankiet dotyczących przemocy i agresji rówieśniczej przeprowadzanych w roku sprawozdawczym przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Uwzględniono również badania z realizacji zadań Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2014 – 2022.

W 2016 r. w trakcie realizacji programu „Nie daj się oszukać - dopalacze to też narkotyki” przeprowadzono wśród 101 uczniów badania ankietowe umożliwiające dokonanie wstępnej diagnozy oraz analizy postaw i zmiany przekonań normatywnych dotyczących kontaktu uczniów z substancjami psychoaktywnymi. W badanej grupie uczniów ujawniły się ryzykowne zachowania narkotykowe. Co dziesiąty uczeń eksperymentował z narkotykami lub innymi środkami zmieniającymi świadomość. 5% uczniów zażywało „dopalacze”. Częściej po takie substancje sięgali chłopcy /7,7%/ niż dziewczęta /2,0%/.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krasnosielcu we wrześniu 2017 r. w ramach prowadzonej diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły wskazywano, że wśród uczniów występują zachowania ryzykowne – wagarowanie, zachowania agresywne, palenie papierosów, spożywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych, uzależnienie od komputera i Internetu, fonoholizm.

W listopadzie 2017 r. w czasie realizacji programu KOREKTA przeprowadzono w LO i TA test AUDIT, w którym uczestniczyło 83 uczniów. Z otrzymanych danych wynika, że tylko 10% badanej populacji deklarowało abstynencję, natomiast 43% pije ryzykownie lub szkodliwie. Część uczniów uważa, że alkohol i marihuana pomaga w radzeniu sobie z trudnościami, nie są szkodliwe.

Konieczne jest więc przekazywanie młodym ludziom rzetelnej wiedzy na temat niebezpieczeństw jakie wiążą się z przyjmowaniem środków psychoaktywnych.

Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po te substancje przez osoby niepełnoletnie.

Dostęp do alkoholu dla młodzieży jest łatwy – wskazują na to zarówno dorośli, jak i ankietowani uczniowie. Gimnazjaliści najczęściej piją piwo, a dzieje się to głównie na imprezach i w domu rodzinnym. Motywacją do spożywania alkoholu jest dla nich chęć zaistnienia w grupie, zdobycia popularności w towarzystwie oraz lepsza zabawa.

Z badań wynika, że 87,4 % uczniów objętych ankietami deklarowało chęć uczestnictwa w zabawach i przebywania w gronie ludzi trzeźwych. Wyniki ankiet wskazują również na dobre dyspozycje młodzieży, na to, że w okresie dorastania mają potencjał twórczy, naturalną radość, potrzebę autentycznych więzi z rówieśnikami.

Z danych zgromadzonych do diagnozy wynika, że problem używania przez młodzież narkotyków i dopalaczy w naszej gminie jest postrzegany jako ważny lecz występujący w małym stopniu, dlatego też w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizowano programy profilaktyki uniwersalnej zaś w zespole szkół ponadgimnazjalnych - program Korekta dla grup ryzykownych.

Innym problemem w środowisku szkolnym jest przemoc rówieśnicza. W 2017 r. wśród uczniów szkół podstawowych kl. V – VII oraz uczniów kl. II i III gimnazjum przeprowadzono ankiety dotyczące poczucia bezpieczeństwa w szkole, przemocy rówieśniczej, jej form, sprawców, konsekwencji, miejsc w których najczęściej dochodzi do zdarzeń związanych z przemocą. Prawie 90% uczniów podało, że w szkole czują się bezpiecznie, ale potwierdzają, że spotykali się z przemocą i agresją zarówno fizyczną jak i słowną. Najczęściej spotykaną formą agresji wśród dziewcząt i chłopców są przekleństwa i wyzywanie, obmawianie i wyśmiewanie. Występują też przypadki szarpania, bicia, czy też psychicznego znęcania się. Według respondentów to głównie chłopcy są bardziej agresywni.

Uczniowie wiedzą, gdzie szukać pomocy, korzystają ze wsparcia wychowawców, pedagoga szkolnego i rodziców oraz kolegów.

Kolejnym poważnym problemem zgłaszanym przez rodziców jest zbyt długie korzystanie z komputera, z Internetu, telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych. Uczniowie więcej czasu poświęcają na gry komputerowe niż na naukę. W szkołach prowadzono zajęcia „Bezpieczny Internet”, Dzień bez Internetu, O /nie/bezpieczeństwie w Internecie, oraz warsztaty – zapobieganie cyberprzemocy. W 2018 r. problematyka ta będzie kontynuowana. Należy wdrażać uczniów do racjonalnego i kreatywnego wykorzystywania czasu wolnego.

Uwzględniając powyższe wyniki należy stwierdzić, że zdiagnozowane problemy wymagają kontynuowania już podejmowanych i wdrażania nowych działań służących podniesieniu świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy poprzez realizowanie programów profilaktycznych skierowanych nie tylko do uczniów i nauczycieli, ale również do rodziców, gdyż rodzina odgrywa największą rolę w wychowaniu dzieci.

W Programie na 2018 rok nasze działania będą koncentrowały się wokół profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej mającej na celu zapobieganie picia alkoholu oraz sięgania po inne substancje odurzające przez dzieci i młodzież. Skoordynowane, spójne działania instytucji, stowarzyszeń, a także społeczności lokalnej umożliwią bardziej skuteczne próby rozwiązywania problemów społecznych na terenie naszej gminy.

Cel strategiczny:

Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Celem główny:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cel główny realizowany będzie poprzez następujące działania:

1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczności gminy na temat problemów z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania uzależnieniom.
2. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
3. Promowanie trzeźwości wśród lokalnej społeczności, a szczególnie wśród osób niepełnoletnich, programy opóźniania inicjacji alkoholowej.

Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia celów Programu, jest realizacja następujących zadań:

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii - sposoby ich realizacji:

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- Współdziałanie z placówkami leczenia i rehabilitacji uzależnionych i współuzależnionych
- Dofinansowanie zajęć w Poradni Leczenia Uzależnień w Makowie Maz. i w Przasnyszu
- Kierowanie osób uzależnionych do udziału w programach terapeutycznych
- Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego Profilaktyki i RPA
- Działania GKRPA w zakresie motywowania i wnioskowania na leczenie odwykowe
- Dofinansowanie do zwrotu kosztów przejazdu na terapię
- Wsparcie i pomoc osobom po terapii odwykowej

- Dofinansowanie wyjazdów na kurso – rekolekcje w Ośrodku Duszpasterstwa w Zakroczymiu oraz na ogólnopolskie spotkania ruchu trzeźwościowego
- Współdziałanie z grupami samopomocowymi AA i Al-Anon oraz kuratorami sądowymi
- Zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- Współdziałanie z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie
- Rozmowy z osobami współuzależnionymi, doradztwo, pomoc w pisaniu wniosków do GKRPA oraz pozwu do sądu
- Finansowanie wybranych usług i programów realizowanych przez placówki interwencyjno – pomocowe i profilaktyczno – terapeutyczne
- Zwroty kosztów przejazdu na terapię dla współuzależnionych
- Edukacja społeczna, dostarczanie materiałów informacyjnych – broszurki, ulotki, poradniki, prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości substancji odurzających
- Wydawanie informatora „Tu znajdziesz pomoc”, umieszczanie na stronie internetowej informacji o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin
- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania rodzinom dysfunkcyjnym
- Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, kierowanie na różne formy wypoczynku.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- Finansowanie, koordynację oraz nadzór nad realizacją programów profilaktycznych w szkołach, wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki wobec dzieci i młodzieży
- Realizowanie programów edukacyjnych dla nauczycieli i rodziców

- Udostępnianie materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym oraz lokalnym systemie pomocy /adresy instytucji udzielających pomocy specjalistycznej, informator „Tu znajdziesz pomoc”, ulotki, strony internetowe itp./
- Organizacja zajęć w świetlicach środowiskowych, objęcie dożywianiem dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych
- Wspieranie i organizowanie profilaktycznych imprez środowiskowych, promocja imprez bezalkoholowych, propagowanie trzeźwych obyczajów, program „Troska o zdrowie – troską o trzeźwość”
- Udział w ogólnopolskich kampaniach „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Odpowiedzialny kierowca”, „Narkotyki – mnie to nie kręci”
- Wspieranie programów i zajęć integrujących profilaktykę z aktywnością sportową
- Zakup sprzętu sportowego do organizacji zajęć w miejscu zamieszkania – program „Sport – ucieczką od uzależnień”
- Opracowanie, wydawanie i zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych, prenumerata czasopism, plakaty, broszury, ulotki, filmy.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, przemocy w rodzinie, wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- Wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy opiekuńczo – wychowawczej, edukacyjnej i aktywizującej wśród dzieci i młodzieży
- Finansowanie uczestnictwa w szkoleniach – nauczycieli, członków GKRPA, pracowników socjalnych oraz przedstawicieli innych zawodów
- Prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, współpraca z policją oraz ośrodkami kształcenia kierowców
- Współdziałanie z księżmi, Katolickim Stowarzyszeniem Młodych, Młodzieżowymi Liderami Trzeźwości
- Współdziałanie z grupą AA "Poranek" w realizacji działań motywujących do terapii i propagowania postaw trzeźwościowych
- Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Współpraca z policją w zakresie zapobiegania sprzedaży alkoholu nieletnim oraz innych substancji psychoaktywnych
- Interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- wnioski GKRPA do policji o wszczęcie postępowania dowodowego dotyczącego łamania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- Wspieranie realizacji programów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz reintegracji społeczno – zawodowej prowadzonych przez OPS.
- Inicjowanie współpracy instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie pomocy psychospołecznej i reintegracji osób dotkniętych wykluczeniem społecznym.
- Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, udzielanie pomocy przy odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez udział w spotkaniach, warsztatach, rozmowach wspierających itp.
- Współpraca z pracownikami socjalnymi mającymi kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu

Zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na terenie Gminy Krasnosielc realizują następujące podmioty:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Zapobiegania Przemocy w Rodzinie
 - Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Punkt Informacyjno – Konsultacyjny Profilaktyki i RPA
 - Posterunek Policji
 - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i RPA
 - Placówki oświatowe
 - Przychodnie lekarskie
 - Grupa AA "Poranek"
 - Gminny Ośrodek Kultury
 - Świetlice środowiskowe
 - Inne podmioty, których działalność pomaga w rozwiązywaniu problemów społecznych

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Współpraca z policją w zakresie zapobiegania sprzedaży alkoholu nieletnim oraz innych substancji psychoaktywnych
- Interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- wnioski GKRPA do policji o wszczęcie postępowania dowodowego dotyczącego łamania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- Wspieranie realizacji programów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz reintegracji społeczno – zawodowej prowadzonych przez OPS.
- Inicjowanie współpracy instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie pomocy psychospołecznej i reintegracji osób dotkniętych wykluczeniem społecznym.
- Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, udzielanie pomocy przy odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez udział w spotkaniach, warsztatach, rozmowach wspierających itp.
- Współpraca z pracownikami socjalnymi mającymi kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu

Zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na terenie Gminy Krasnosielc realizują następujące podmioty:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Zapobiegania Przemocy w Rodzinie
 - Ośrodek Pomocy Społecznej
 - Punkt Informacyjno – Konsultacyjny Profilaktyki i RPA
 - Posterunek Policji
 - Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i RPA
 - Placówki oświatowe
 - Przychodnie lekarskie
 - Grupa AA "Poranek"
 - Gminny Ośrodek Kultury
 - Świetlice środowiskowe
 - Inne podmioty, których działalność pomaga w rozwiązywaniu problemów społecznych

Postanowienia końcowe:

- Finansowanie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie dokonywane w ramach środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków własnych gminy.
- Środki finansowe będą zgromadzone na wyodrębnionym koncie w strukturze budżetu gminy, dział 85 rozdział 85154 – „Ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi” oraz dział 85 rozdział 85153 „Przeciwdziałanie Narkomanii”.
- W 2018 r. na wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych planuje się kwotę 68 000 zł oraz na Przeciwdziałanie Narkomanii kwotę 9 000 zł
- Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki nie wygasające na realizację zadań w następnym roku kalendarzowym
- Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów
- Za udział w posiedzeniach GKRPA członkowie pobierają wynagrodzenie w wysokości diet radnych Rady Gminy Krasnosielc.
- Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez koordynatora Gminnego PPIRPA na podstawie zebranych informacji przekazanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji
- Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przygotowuje koordynator wraz z GKRPA i przedstawia Wójtowi Gminy oraz Radzie Gminy Krasnosielc

Monitorowanie skali problemów społecznych w środowisku lokalnym:

Gromadzenie i analiza danych statystycznych i dokumentacji z instytucji wdrożonych do realizacji Programu.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi
- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi m.in. współuzależnieni, uzależnieni, dzieci, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym
- Liczba osób zagrożonych alkoholizmem i narkomanią, z którymi były prowadzone rozmowy motywujące w kierunku podjęcia leczenia odwykowego
- Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych
- Liczba założonych Niebieskich Kart
- Liczba wypadków drogowych i kolizji spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców